

Jan Willem en Gerdi van Rooijen

Jan Willem en Gerdi van Rooijen melken in Dodewaard 120 roodbonte koeien. Het bedrijf is deelnemer aan een project van FrieslandCampina waarvoor het melk produceert met extra jodium en biotine.

Aantal koeien:	120
Melkquotum:	900.000 liter
Hoeveelheid land:	94 hectare
Melkproductie:	7200 kg melk, 4,06% vet, 3,60% eiwit

Gerdi en Jan Willem van Rooijen

Selectiepoort bespaart veel arbeid

Nieuwe stal voor jongvee en droge koeien

Mais is één van de onderdelen in het tmr-rantsoen

Jan Willem van Rooijen: 'Ik vraag me af of je nog geld verdient aan koeien waarvoor je ruwvoer moet kopen en waarvan je de mest moet afvoeren'

Overtuigend extensief

Met minder dan tienduizend kilo melk per hectare is het bedrijf van Jan Willem van Rooijen behoorlijk extensief. De melkveehouder ziet de extensieve bedrijfsopzet als een krachtige pijler onder zijn onderneming. Hoewel een tmr-rantsoen vooral op intensieve bedrijven wordt gevoerd, past Van Rooijen dit systeem graag toe.

tekst **Tijmen van Zessen**

Een ogenblik, ik was juist nog even een koe aan het droogzetten.' Met de droogzetters in de hand vertelt Jan Willem van Rooijen dat hij sinds dit voorjaar de koeien weer standaard droogzet met een teatsealer en antibiotica. 'Ik heb een poosje doorgemolken tot aan het afkalven, maar het beviel me toch niet. Er waren te veel koeien die niet lekker wilden opstarten; ze gaven weinig melk, bleven

soms aan de nageboorte staan en het celgetal ging omhoog.'

Onrust vermijden

De melkveehouder uit Dodewaard experimenteerde met doormelken, omdat de koeien aan het eind van de lactatie een te ruime conditie kregen. Hij verwachtte daarnaast voordeel van de extra beweging voor de koeien. Dagelijks melken en naar

de weide lopen houdt de koeien in een beweeglijk ritme. 'Nadat we in 2007 zijn overgeschakeld op een tmr-systeem werden de oudmelkte koeien te vet. In de tweede helft van de lactatie, in de laag-productieve groep, bevat het tmr-rantsoen nog vier kilo krachtvoer. Onze veestapel is van origine mrij en dat zie je bij sommige dieren nog terug. Eigenlijk past die variatie in de veestapel niet bij een tmr-systeem zonder krachtvoerboxen.' Op dit moment vindt er volgens Van Rooijen een proces van natuurlijke selectie plaats. 'De zwakke broeders moeten de veestapel uit, zodat we in 2015 klaar zijn om te groeien naar 180 melkkoeien.' Ondanks de moeite die sommige koeien met het tmr-systeem hebben, is Van Rooijen er wel tevreden over. Hij koos bewust voor het tmr-systeem. 'De renovatie van de melkput had tot gevolg dat de krachtvoerboxen er niet meer in pasten. Ik moest kiezen tussen krachtvoerboxen

in de stal of een tmr-systeem zonder krachtvoeraanvulling. Onze stal is van 1980 en heeft niet al te brede looppaden. Dan zorgt een krachtvoerbox alleen maar voor onrust. Bovendien wilde ik er geen ligboxen voor opofferen.' Het systeem geeft rust in de stal en Jan Willem vindt dat het makkelijk werkt. 'In een half uur heb ik de koeien gevoerd. Ze krijgen een menu van gras, mais en twee soorten meel.' Met een krachtvoerverbruik van 22,4 kilo per honderd kilo meetmelk kost het rantsoen nu 5,61 euro per honderd kilo meetmelk.

Lactose als graadmeter

Jan Willem (39) en Gerdi (41) van Rooijen melken op dit moment 120 koeien die een rollend jaargemiddelde van 7200 kg melk met 4,06% vet en 3,60% eiwit noteren. 'Het vetgehalte zit weer in de lift, maar was door het voeren van Nutex vorig jaar flink gedaald, op sommige momenten zelfs tot 3,30 procent. Ik kon vorig jaar een ton extra melken door de vetcorrectie.' Op dit moment is Van Rooijen deelnemer aan het vervolg op de merkmelk van FrieslandCampina. 'We voeren sinds augustus mineralen bij die jodium en biotine bevatten. De eerste uitslagen wezen erop dat het biotinegehalte in de melk in-

derdaad hoger lag, dat van jodium nog niet.' Om de kosten voor de mineralen te compenseren, ontvangt de veehouder per kilo melk 1,20 eurocent extra. Meer dan gemiddelde aandacht heeft Van Rooijen voor het lactosegehalte. 'Het liefst zie ik een lactosegehalte van 4,50 procent. Als het lager is, dan klopt de energievoorziening niet helemaal, het is een graadmeter voor het rantsoen. Individuele koeien die te laag zijn, houd ik om die reden soms wat langer in de hoogproductieve groep.'

Mest aanvoeren

De veehouder houdt van snel en simpel werken. Een selectiebox achter de melkstal zorgt ervoor dat de koeien na het melken worden gesplitst. 'Dan hoeft ik tijdens het melken geen groepen te wisselen en kunnen de koeien als één koppel naar buiten.' Simpel, maar ook handig is de manier waarop Van Rooijen zijn voeropslag organiseert. In de zomer voert hij van een kuil die zowel mais als gras bevat, maar in een wisselende verhouding. Vanaf de voorzijde gezien is het gras diagonaal in de silo gereden, en de mais ligt daar bovenop. 'De linkerhelft bevat zodoende twee derde koeien, de rechterhelft bevat twee derde

gras en is voor de laagproductieve groep.' Met 900.000 kilo melk op 94 hectare land is het bedrijf behoorlijk extensief. Ziet de ondernemer dit als kracht of als een lastig rendabel te maken productiemiddel? 'In mijn ogen is grond in de toekomst een steeds belangrijkere pijler onder het bedrijf. Als je nu de voerprijzen ziet, dan vraag ik me af of er nog geld is te verdienen aan koeien waarvoor je ruwvoer moet kopen en waarvan je de mest moet afvoeren. Een melkveebedrijf moet daarom toch minstens voor zeventig procent zelfvoorzienend zijn.' Bovendien verdient Van Rooijen een aardig zakcentje aan de 800 kuub zeugenmest die hij nu kan aanvoeren. 'De eerste en tweede snede gras benut ik volledig voor de melkkoeien, de derde snede probeer ik grotendeels te verkopen als hooi.' Van de 94 hectare ligt veertig hectare grond op de uiterwaarden langs de Waal. Omdat nog onduidelijk is of deze grond in de toekomst als overloopgebied voor de rivier gaat dienen, is Van Rooijen terughoudend geweest met het bouwen van een compleet nieuwe stal voor het melkvee. 'Dit voorjaar hebben we naast de loods een stuk stal gezet voor jongvee en droge koeien. Op die manier kunnen we na 2015 in de bestaande stal 180 koeien melken.' |

Veertig hectaren uiterwaarden geven het jongvee ruim de gelegenheid tot grazen

